EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 3.9.2009
COM(2009) 449 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI, EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPAS EKONOMISKO UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

par to, kā praktiski īstenot darba drošības un veselības aizsardzības direktīvas — Direktīvu Nr. 92/91/EEK (minerālu ieguve, izmantojot urbšanu) un Direktīvu Nr. 92/104/EEK (virszemes un apakšzemes minerālu ieguve)

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI, EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPAS EKONOMISKO UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

par to, kā praktiski īstenot darba drošības un veselības aizsardzības direktīvas — Direktīvu Nr. 92/91/EEK (minerālu ieguve, izmantojot urbšanu) un Direktīvu Nr. 92/104/EEK (virszemes un apakšzemes minerālu ieguve)

1. IEVADS

Šis ziņojums ir sagatavots saistībā ar Komisijas apņemšanos[1] novērtēt normatīvā regulējuma praktisku īstenošanu ar mērķi to uzlabot. Tā pamatā ir galvenokārt dalībvalstu iesniegtie ziņojumi[2]un neatkarīgu ekspertu ziņojums, kurā novērtēta šo abu direktīvu praktiskā īstenošana uz vietas attiecīgo nozaru privātajos un/vai valsts uzņēmumos. Tas balstās arī uz Eiropas statistiku un apsekojumiem par nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām[3] un uz Komisijas sniegto informāciju par abu minēto direktīvu transponēšanu.

Šis novērtējums attiecas uz abu direktīvu transponēšanu un īstenošanu tikai ES-15, konkrēti, uz Padomes 1992. gada 3. novembra Direktīvu 92/91/EEK par minimālajām prasībām drošības un veselības aizsardzības uzlabošanai darba ņēmējiem, kuri strādā minerālu ieguves rūpniecības nozarēs, kas pielieto urbšanu[4], un Padomes 1992. gada 3. decembra Direktīvu 92/104/EEK par minimālajām prasībām drošības un veselības aizsardzības uzlabošanai darbiniekiem, kuri strādā virszemes un apakšzemes minerālu ieguves rūpniecības nozarēs[5]. Komisija uzskata, ka šis novērtējums var sniegt noderīgu informāciju par šo direktīvu piemērošanu arī tajās 12 dalībvalstīs, kas pa to laiku ir pievienojušās ES.

Direktīva 89/654/EEK par minimālajām prasībām attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību darba vietā (pirmā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē) neattiecas uz ieguves rūpniecības nozarēm. Šajā nozarē darba ņēmēji var būt pakļauti īpaši augstam riskam, tādēļ īpaši noteikumi attiecībā uz šīm personām ir paredzēti divās atsevišķās direktīvās (Direktīvā 92/91/EEK un Direktīvā 92/104/EEK) atbilstoši 16. panta 1. punktam Direktīvā 89/391/EEK par pasākumiem, kas ieviešami, lai uzlabotu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā.

Direktīva 92/91/EEK īpaši attiecas uz darba ņēmēju drošību un veselību tajās ieguves rūpniecības nozarēs, kas saistītas ar minerālu izpēti un ieguvi, izmantojot urbšanu (uz sauszemes un jūras piekrastē), savukārt Direktīva 92/104/EEK attiecas uz pārējām ieguves

---

1 Komisijas 2007. gada 21. februāra paziņojumā "Darba kvalitātes un produktivitātes uzlabošana: Kopienas stratēģija par drošību un veselības aizsardzību darbā 2007. līdz 2012. gadam", COM (2007) 62, galīgā redakcija.

2 Nosūtīts Komisijai saskaņā ar Direktīvas 92/91/EEK 12. pantu un Direktīvas 92/104/EEK 13. pantu. Minētie panti pēc tam tika atcelti ar Direktīvu 2007/30/EK. Gandrīz visās dalībvalstīs ziņojumu sagatavošanā piedalījās sociālie partneri. Beļģija un Luksemburga neiesniedza savus ziņojumus.

3 Eiropas statistika par nelaimes gadījumiem darbā (*ESAW*), dati par reģistrētajām arodslimībām (*EODS*) un *Eurostat* veiktais darbaspēka apsekojums (*LFS*). Nesen pieņemtā Regula (EK) Nr. 1338/2008 attiecībā uz Kopienas statistiku par sabiedrības veselību un veselības aizsardzību un drošību darbā (OV L 354, 31.12.2008, 70. lpp.) paredz ciešu *Eurostat* un attiecīgo valsts iestāžu sadarbību ar mērķi harmonizētā veidā vākt un apstrādāt datus visā ES.

4 OV L 348, 28.11.1992, 9. lpp.

5 OV L 404, 31.12.1992, 10. lpp.

rūpniecības nozarēm, t.i., minerālu ieguvi un izpēti virszemes vai apakšzemes raktuvēs vai karjeros.

Saskaņā ar Direktīvas 92/91/EEK 1. panta 2. punktu un Direktīvas 92/104/EEK 1. panta 2. punktu Direktīvu 89/391/EEK pilnībā piemēro abās minētajās direktīvās paredzētajās jomās.

Šīs divas direktīvas praktiskās īstenošanas nozīmē ir daudzējādā ziņā līdzīgas, tāpēc šajā ziņojumā tās būs minētas atsevišķi tikai tad, ja būs jāuzsver kāds īpašs vienas vai otras direktīvas aspekts.

2. TIESISKĀS SEKAS

Dalībvalstu ziņojumi liecina par to, ka direktīvām ir bijusi formāla ietekme (racionalizēšana un kodifikācija) visās dalībvalstīs, un tas ir bijis iemesls pašreizējo tiesību aktu konsolidācijai un atjauninašanai.

Pēc būtības, vairumā dalībvalstu jau bija tiesību akti šajā jomā, taču ar šīm direktīvām ieviesa svarīgus jaunus jēdzienus (piemēram, drošības un veselības aizsardzības dokuments) valsts tiesību aktos. Vienā no dalībvalstīm, proti, Īrijā, direktīvu transponēšanas rezultātā radās situācija, ka šajā jomā izdarīti likumpārkāpumi, kas iepriekš bija vienīgi privāto tiesību aizskārums, tika saistīti arī ar krimināltiesībām.

3. IZPRATNES PADZIĻINĀŠANA UN PAPILDU PASĀKUMI

Valsts līmeņa pasākumi, kas vērsti uz direktīvu transponēšanu, tika publicēti visās dalībvalstīs, un tika organizētas kampaņas izpratnes padziļināšanas kampaņas, izplatot brošūras, pamatnostādnes un paziņojumus presei, rīkojot seminārus un konferences, lai iestāžu darbiniekiem, darba devējiem un darba ņēmējiem skaidrotu direktīvās ietvertos jēdzienus. Dažos gadījumos šī informācija sniegta tieši attiecīgiem uzņēmumiem.

Savukārt sociālie partneri informāciju par noteikumiem izplatīja dokumentu veidā (piemēram, rokasgrāmatas ar labas prakses piemēriem) un organizēja mācības konferenču un semināru veidā.

Kopumā vērtējot, minētās informācijas kampaņas uzskatīja par apmierinošām — ar tām veicināja lielāku izpratni par noteikumiem un palīdzēja uzņēmumiem izstrādāt darbā notiekošu nelaimes gadījumu un arodslimību profilakses kultūru.

4. TRANSPONĒŠANA

Neraugoties uz to, ka iepriekš notika padziļināta apspriešanās ar sociālajiem partneriem par katru no abām direktīvām un Padome tās pieņēma vienprātīgi, apmēram puse no dalībvalstīm nokavēja transponēšanas termiņu. Komisija saskaņā ar EK līguma 226. pantu sāka pārkāpuma procedūru pret šīm dalībvalstīm, un tās rezultātā dažos gadījumos vēl pirms transponēšanas beigšanas Eiropas Kopienu Tiesa bija pieņēmusi spriedumus.

Analīze par valsts tiesību aktu atbilstību EK direktīvām liecina, ka kopumā direktīvu noteikumi ir transponēti pareizi, tomēr ir daži izņēmumi. Tika konstatētas dažas nepilnības gan attiecībā uz darba devēju atbildību gadījumos, kad vienlaikus vienā darba vietā strādā

darba ņēmēji no vairākiem uzņēmumiem (direktīvu 3. panta 3. punkts), gan uz medicīnisko uzraudzību (direktīvu 8. pants) un uz atkāpi, ko piemēro, veicot minerālu ieguvi ar bagarēšanu (Direktīvas 92/104/EEK 12. pants), un attiecībā uz dažiem pielikumu punktiem, ar kuriem piešķirtā aizsardzība nebija atbilstīga direktīvās paredzētajam minimumam.

5. PRAKTISKI PASĀKUMI. ABU DIREKTĪVU ĪSTENOŠANA PRAKSĒ

Galvenie aspekti

Ieguves rūpniecībā darbojas ļoti dažādi uzņēmumi, lielie un mazie uzņēmumi, un tiem ir ļoti dažādas iezīmes. Piemēram, ar urbšanas darbiem jūras piekrastē nodarbojas galvenokārt lielie starptautiskie uzņēmumi, bet dabīgā akmens rūpniecībā un karjeru nozarē darbojas daudzi mazie ģimenes uzņēmumi. Katra veida uzņēmumam ir atšķirīgas iezīmes, un veselības un drošības politika katrā uzņēmumā tiek pielāgota konkrētajai situācijai.

Neskatoties uz pūlēm uzlabot darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzību, ieguves rūpniecība joprojām ir augsta riska nozare gan pēc nelaimes gadījumiem darbā, gan pēc arodslimību skaita.

Saskaņā ar pētījumu, kas minēts neatkarīgu ekspertu ziņojumā[6], apmēram 10 % no nelaimes gadījumiem ieguves rūpniecības nozarēs (Direktīva 92/104/EEK) notiek tehnisku nepilnību dēļ, piemēram, aprīkojums neatbilst standartiem, bet pārējie 90 % notiek organizatorisku nepilnību dēļ, piemēram, neskaidri rīkojumi un darba ņēmēju kļūdas, novērtējot apdraudējumu.

Kopumā novērtējot situāciju lielajos un vidējos ieguves rūpniecības uzņēmumos, jāsecina, ka dalībvalstu vai ieguves rūpniecības nozaru starpā nav būtisku atšķirību attiecībā uz direktīvās paredzētajām galvenajām minimālajām drošības prasībām. Attiecībā uz drošības un veselības aizsardzības dokumentu, darba devēja atbildību, koordinējot pasākumu piemērošanu, un uz darba ņēmēju apmācību un uzraudzību, un drošības pasākumiem ārkārtas gadījumos kopumā šķiet, ka tās piemēro apmierinoši.

No otras puses, mazajos uzņēmumos trūkst efektīvai veselības un drošības aizsardzības politikai nepieciešamo finanšu resursu un zināšanu. Tomēr valstu ziņojumi, šķiet, liecina par to, ka dalībvalstis nav pieņēmušas noteikumus, kas skar mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) specifiku, izņemot, piemēram, valsts iestāžu centienus uzlabot un pilnveidot atsevišķas administratīvas procedūras attiecībā uz MVU. Turklāt dalībvalstis ir organizējušas īpašas informatīvas kampaņas, kas paredzētas MVU. Vienā no dalībvalstīm (Portugālē) mazie uzņēmumi, kas labi īsteno darba drošību un veselības aizsardzību, maksā mazākas sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Ar dažiem proaktīviem profilakses pasākumiem ir izdevies efektīvi mazināt nelaimes gadījumu skaitu.

---

[6] *Gerhard Czuck*, "Profilakse 2000 plus: veiksmīga profilakses stratēģija labākai darba drošībai un veselības aizsardzībai mazajos un vidējos uzņēmumos", *ISSA*/ Ieguves rūpniecības kameras konference "Raktuves un karjeri: konference par nelaimes gadījumu darbā un arodslimību novēršanu", Sandtonas konferenču centrs, Dienvidāfrikas Republika, 2003. gada 19.–21. maijs.

Tie ietver mācības, kas balstās uz "starpgadījumiem" (t.i., atgadījumiem bīstamos darba apstākļos, kas gandrīz izraisījuši nelaimes gadījumu), kurās attiecīgie darba ņēmēji stāsta par notikušo, un attēli ar bērniem darba vietā atgādina par drošību tiem vecākiem, kuri strādā ieguves rūpniecībā. Dažos gadījumos ar darba ņēmēju ģimenēm sazinās pa tālruni, lai padziļinātu izpratni par darba veselības un veselības aizsardzības pasākumu svarīgumu.

Uzņēmumi, kas darbojas ieguves rūpniecības nozarēs, kas pielieto urbšanu (Direktīva 92/91/EEK), galvenokārt ir lielie un vidējie uzņēmumi. Veicot novērtēšanu uz vietas, atklājās, ka darba drošības un veselības aizsardzības pārvaldība dažādos uzņēmumos, kas darbojas dažādās dalībvalstīs, ir samērā līdzīga. Parasti šie uzņēmumi ir informēti par īpašajiem riskiem nozarē, un pat konkurenti dalās informācijā par darba drošības un veselības aizsardzības jautājumiem. Veicot darba drošības un veselības aizsardzības ikdienas pārvaldību, notiek sapulces, uzraudzība, un saskaņā ar direktīvu tiek izsniegtas bīstamu darbu veikšanai nepieciešamās darba atļaujas atbilstīgi direktīvai[7].

Uzņēmumi, kas nodarbojas ar ogļu, metāla rūdas un rūpniecības minerālu ieguvi atklātos karjeros (Direktīva 92/104/EEK), ir galvenokārt lielie uzņēmumi, un tajos bieži izmanto automatizētus procesus. Šajos uzņēmumos parasti uzskata, ka darba drošības un veselības aizsardzības pasākumi ir saistīti ne vien ar izmaksām, bet arī peļņu, un ka šīs izmaksas parasti ir zemākas par tām, ko rada nelaimes gadījumi darbā un arodslimības. Šādi uzņēmumi bieži vien uzskata, ka liels pārbaudījums ir pārliecināt darbinieku par darba drošības un veselības aizsardzības pasākumu svarīgumu. Turpretim dabīgā akmens rūpniecības nozarē darbojas galvenokārt MVU — tie bieži ir ģimenes uzņēmumi, kuros nodarbināti no trīs līdz desmit darbiniekiem, un tajos bieži izmanto roku darbu, un tādējādi šo uzņēmumu darbinieki ir tieši pakļauti tādiem apdraudējumiem kā putekļi un krītoši akmeņi. Darba drošības un veselības aizsardzības pasākumus MVU drīzāk uzskata par apgrūtinājumu un necenšas pilnībā īstenot direktīvas prasības.

IZCĒLUMS. MVU ir nepieciešams lielāks atbalsts, lai ieviestu efektīvu darba drošības un veselības aizsardzības politiku. Tas būtu jānodrošina dalībvalstīm, lai efektīvi risinātu attiecīgo uzņēmumu īpašās problēmas. Dalībvalstīm šis jautājums jāiekļauj savā valsts stratēģijā, kas jāpieņem atbilstīgi Kopienas darba drošības un veselības aizsardzības stratēģijai (2007.–2012. gadam).

Apstākļi darba vietā

Abu direktīvu 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta paredzēts, ka darba devēji, aizsargājot darbinieku drošību un veselību, veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu darbavietu plānošanu, konstruēšanu, aprīkošanu, nodošanu ekspluatācijā, izmantošanu un uzturēšanu tādā veidā, lai darbinieki var veikt viņiem uzticēto darbu, neapdraudot savu un/vai citu darbinieku drošību un/vai veselību.

Kopumā šķiet, ka uzņēmumi, kas darbojas ieguves rūpniecības nozarēs, ievēro šos noteikumus par aizsardzību pret nelaimes gadījumiem darbā, tomēr dažādās dalībvalstīs uzņēmumu starpā ir vērojamas atšķirības attiecībā uz iespējami nelabvēlīgo ilgtermiņa ietekmi uz veselību. Te jānorāda, ka problēmas var būt saistītas ar darba veikšanu nepareizā ķermeņa pozā, strādāšanu ar vecu aprīkojumu, smaga aprīkojuma nešanu ar rokām vai

[7] Direktīvas 92/91/EEK pielikuma A daļas 2.8. punkts. Direktīvas 92/104/EEK pielikuma A daļas 1.8. punktā ir ietverti līdzīgi noteikumi.

pienācīgas aizsardzības trūkumu pret tādiem nelabvēlīgiem vides apstākļiem kā pārmērīgi augstas vai zemas temperatūras, mitrums, troksnis, vibrācijas vai putekļi. Dažas no šīm problēmām rodas tāpēc, ka aprīkojuma atjaunošana ir ļoti dārga un/vai dažos gadījumos var radīt praktiskas problēmas, vai arī attiecīgie darba ņēmēji nav apmācīti.

Situācija ieguves rūpniecības nozarēs, kas pielieto urbšanu (Direktīva 92/91/EEK), šķiet, ir samērā pozitīva, jo vecais aprīkojums bieži tiek aizstāts ar jaunu, mehāniskie procesi uzlabo situāciju potenciāli bīstamās darba vietās un tiek veikti pasākumi trokšņa un piesārņojuma mazināšanai.

Darba ņēmēju kvalifikācija

Abu direktīvu 3. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēts, ka darba devējiem jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka darbu, kas saistīts ar īpašu risku, uztic tikai kompetentiem darba ņēmējiem un veic saskaņā ar instrukcijām.

Veicot novērtēšanu uz vietas, konstatēts, ka uzņēmumos parasti ir noteikumi par darba ņēmēja kvalifikāciju, kas nepieciešama īpašu uzdevumu veikšanai.

Attiecībā uz ieguves rūpniecības nozarēm, kas pielieto urbšanu (Direktīva 92/91/EEK), noteikumos par īpašu darbu vai ārkārtas uzdevumu veikšanu jūras piekrastē paredzēts, ka darba ņēmējiem jābūt sertifikātam par attiecīgu apmācību.Vairākas dalībvalstis un uzņēmumi Ziemeļjūras reģionā cenšas panākt vienošanos par mācību noteikumiem, kuri veicinās darba ņēmēju brīvu pārvietošanos.

IZCĒLUMS. Valstu iestādēm un sociālajiem partneriem ieguves rūpniecības nozarēs ieteicams darīt vairāk, lai panāktu vienošanos par mācību noteikumiem, kurus atkarībā no riska pakāpes un/vai veida piemērotu attiecībā uz darba ņēmējiem visā ES. Atbalstu varētu sniegt Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevēja komiteja un tās Pastāvīgā darba grupa kalnrūpniecības un citu ieguves rūpniecības nozaru jautājumos.

Drošības un veselības aizsardzības dokuments

Saskaņā ar abu direktīvu 3. panta 2. punktu, kuru redakcijas ir līdzīgas, darba devējiem jānodrošina, lai tiktu sastādīts un atjaunots dokuments par drošību un veselību (DVAD), kurā īpaši jānorāda, ka: i) ka risks, kas darbā apdraud darba ņēmēju veselību un drošību, ir zināms un novērtēts; ii) veikti vajadzīgie pasākumi, lai sasniegtu šīs direktīvas mērķus; un iii) darba vietu un iekārtu konstrukcija, izmantošana un apkalpe ir droša.

Tika konstatēts, ka gan lielie uzņēmumi, gan MVU parasti sagatavo DVAD. Tomēr ne visi uzņēmumi tam pievērš vienādu uzmanību, un ir būtiskas atšķirības DVAD garumā un saturā. Turklāt ļoti mazi uzņēmumi savus DVAD atjaunina neregulāri. Parasti DVAD attiecas uz ikvienu uzņēmumā nodarbinātu personu, ieskaitot apakšuzņēmējus un pašnodarbinātas personas.

DVAD priekšrocības kopumā ir atzītas, un riska novērtējumi palīdz novērst nelaimes gadījumus darbā un arodslimības. Attiecīgie darba ņēmēji bieži vien paši ierosina DVAD atjaunināšanu, piemēram, izmantojot darba lapas, kurās atzīmē riskus, ar kuriem saskaras. Iespējams, ka DVAD jāatjaunina pēc nelaimes gadījumu izmeklēšanām, ziņojumiem par starpgadījumiem un to padziļinātas analīzes un pārrunām ar darba ņēmējiem, kurās var izteikt priekšlikumus situācijas uzlabošanai.

Dažas izpildiestādes cenšas harmonizēt DVAD, piemēram, izmantojot standarta veidni. Turklāt darbuzņēmēji, kas veic urbšanas darbus Ziemeļjūras reģionā, saskaņā ar Direktīvu 92/91/EEK (ieguves rūpniecības nozarēs, kas pielieto urbšanu) un apspriežoties ar izpildiestādēm attiecīgās valstīs[8], ir sagatavojuši vienotu DVAD veidni. Tādējādi nevajadzēs sagatavot jaunus dokumentus, piemēram, urbšanas platformu pārvietojot pāri robežai, lai veiktu līdzīgus uzdevumus (ja vien nemainās darba apstākļi), kas atvieglinās gan uzņēmumu, gan izpildiestāžu darbību.

Liela nozīme uzņēmuma darba drošības un veselības aizsardzības politikā var būt darba ņēmēju pārstāvjiem. Veicot novērtēšanu uz vietas, konstatēts, ka parasti jautājumos par DVAD apspriežas ar darba ņēmējiem vai darbinieku pārstāvjiem, lai gan apspriešanās var būt neregulāra un atšķirīga. Novērtējumā arī atklāja, ka atsevišķos gadījumos darbinieku pārstāvji diezgan nelabprāt izmanto savu ietekmi. Iemesls tam varētu būt apmācības vai pieredzes trūkums jautājumos par uzņēmuma vispārējo darba drošības un veselības aizsardzības politiku: daži darbinieku pārstāvji varētu būt specializējušies praktisku problēmu risināšanā, piemēram, darba samaksas apmērs, darba laiks un darba vietas drošība, un tādējādi šīm personām varētu būt mazāka pieredze, uzņēmumā ieviešot riska profilakses kultūru.

IZCĒLUMS. Lai uzņēmumiem, īpaši MVU, palīdzētu izstrādāt efektīvus darba drošības un veselības aizsardzības dokumentus un izveidotu riska profilakses kultūru, darbinieku pārstāvju vidū jāsniedz vairāk praktiskas informācijas un jāpadziļina izpratne par DVAD nozīmību.

Apakšuzņēmēji un pašnodarbinātas personas

Abu direktīvu 3. panta 3. punktā, kas ir identiski, paredzēts, ka gadījumā, ja vienlaikus vienā darba vietā strādā darba ņēmēji no vairākiem uzņēmumiem, katrs darba devējs ir atbildīgs par visu, kas pakļauts tā kontrolei. Turklāt darba devējs, kas ir atbildīgs par darba vietu, saskaņo visu pasākumu ieviešanu saistībā ar darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību un to norāda DVAD.

Novērtējums liecina, ka pieaug apakšlīgumu skaits un darba koordinēšana ne vienmēr ir pietiekama. Tomēr uzņēmumi, kas nodarbina apakšuzņēmējus, parasti pārbauda šo personu pieredzi un izpratni par darba drošības un veselības aizsardzības noteikumiem. Galvenais darbuzņēmējs var nodrošināt arī obligātu apmācību darba drošības jautājumos, un to veic regulāri.

Šķiet, ka problēmas nereti rodas tāpēc, ka darba ņēmēji, kas apakšuzņēmēja uzņēmumā parasti nolīgti uz pagaidu vai sezonas darbu, nav apmācīti, un tas varētu būt iemesls lielajam skaitam nelaimes gadījumu darbā. Tomēr jāatzīst, ka problēmas saistībā ar apakšlīguma institūtu šajā nozarē tomēr ir mazāk nekā citās augsta riska nozarēs, piemēram, būvniecībā.

IZCĒLUMS. Ņemot vērā ar darbu apakšuzņēmuma līgumiem saistītās problēmas ieguves rūpniecības nozarēs un citās nozarēs un atbilstoši tam, kas norādīts Kopienas stratēģijā 2007–2012. gadam, Komisija pievērsīsies specifiskajām darbu apakšuzņēmuma līgumu problēmām. Labu praksi šajā nozarē varētu izmantot arī citās nozarēs, un to varētu veicināt, iesaistot Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju, tās Pastāvīgo darba grupu kalnrūpniecības un citu ieguves

[8] Apvienotā Karaliste, Dānija, Vācija, Nīderlande un Norvēģija.

rūpniecības nozaru jautājumos un Sociālā nozaru dialoga komiteju ieguves rūpniecības nozaru jautājumos ES līmenī.

Ugunsdzēsība un glābšana

Abu direktīvu 4. un 5. pants ir identiski, un tajos noteiktas īpašas minimālās prasības attiecībā uz aizsardzību pret ugunsgrēkiem, eksplozijām un veselībai bīstamu atmosfēru, kā arī uz evakuāciju un glābšanas pasākumiem.

Praksē šīs prasības parasti tiek īstenotas, uzstādot ugunsdzēsības aparātus, organizējot ugunsdzēšanas apmācības un izveidojot īpašas ugunsdzēsēju un/vai glābšanas komandas. Reizēm uz lentes konveijeriem uzstāda berzes detektorus, lai novērstu pārkaršanu.

Lai veiktu glābšanas darbus, papildus pulcēšanās punktiem un avārijas gadījumiem paredzētām patvēruma kamerām bieži tiek nodrošināti rezerves transportlīdzekļi (neatliekamās palīdzības automašīnas un helikopters). Pieredze ir apstiprinājusi to, ka svarīgi ir evakuācijas un glābšanas līdzekļi, tajā skaitā glābšanas komandas, kurām bieži jāstrādā ārkārtīgi bīstamos apstākļos, piemēram, tieši pēc eksplozijas.

Medicīniskā uzraudzība

Direktīvu 8. pantā paredzēts, ka darba ņēmējiem jāiziet veselības pārbaude, pirms viņiem uztic pienākumus, kas saistīti darbībām ieguves rūpniecības nozarēs, un šīs pārbaudes regulāri jāatkārto. Direktīvās paredzēts arī tas, ka šie pasākumi jāievieš ievieš saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem un/vai praksi.

Darba ņēmēju medicīnisko uzraudzību parasti īsteno atbilstīgi direktīvu prasībām. Lielākoties to veic arodslimību ārsti, nevis ģimenes ārsti, un faktiski medicīniskā uzraudzība var attiekties ne tikai uz arodslimībām, bet arī uz citiem jautājumiem, piemēram, pretsmēķēšanas kampaņām un padomiem uztura jomā. Dažās valstīs ir spēkā noteikums par pensionētu darba ņēmēju turpmāku medicīnisko uzraudzību (piemēram, bijušajiem ogļračiem to veic ik pēc pieciem gadiem).

Ieviešana

Lielākajā daļā dalībvalstu darba inspekcijas ir atbildīgas par direktīvu transponēšanu valsts tiesību aktos. Tomēr dažās dalībvalstīs ieguves rūpniecības nozaru jautājumi nav darba inspekciju kompetencē, bet to pārraudzīšanai ir izveidotas īpašas struktūras, jo bieži vien salīdzinoši liela nozīme ekonomikā ir ieguves rūpniecībai un tā ir saistīta ar specifiskiem riskiem. Par darba ņēmēju veselības aizsardzības un darba drošības uzraudzību atbildīgās izpildiestādes varētu mērķtiecīgi koordinēt savu darbību un apmainīties ar informāciju, tajā skaitā zinātību, jo var būt tā, ka to dažādās nodaļas katra nodarbojas ar atšķirīgām veselības aizsardzības un darba drošības *acquis* iedaļām, bet tām nav vispārēja skatījuma. Piemēram, darba inspekcija varētu ieviest Pamatdirektīvu 89/391/EEK, bet kalnrūpniecības inspekcija — Direktīvu 92/91/EEK un Direktīvu 92/104/EEK.

Lielākiem uzņēmumiem parasti ir nepieciešamie finanšu un organizatoriskie resursi, lai ieviestu efektīvu veselības aizsardzības un darba drošības politiku, un tie regulāri sazinās ar izpildiestādēm.

IZCĒLUMS. Dalībvalstīs var būt vairākas izpildiestādes, kas nodarbojas ar ieguves rūpniecības nozarēs piemērojamo tiesību aktu ieviešanu. Katrā dalībvalstī būtu

jāuzlabo šo iestāžu savstarpējā sadarbība un informācijas apmaiņa, pilnībā aptverot visus veselības aizsardzības un darba drošības aspektus. Šajā jautājumā varētu palīdzēt Vecāko darba inspektoru komiteja[9].

6. VISPĀRĒJAIS NOVĒRTĒJUMS

6.1. Abu direktīvu galvenā pozitīvā ietekme

Dalībvalstis savos ziņojumos ir uzsvērušas, ka abām direktīvām ir pozitīva ietekme, uzņēmumos padziļinot izpratni par darba drošības un veselības aizsardzības jautājumiem, īpaši, veicot riska novērtēšanu un izmantojot DVAD, un tas ir mudinājis, ka uzņēmumi priekšroku dod darba drošības un veselības aizsardzības pasākumiem un profilakses politikai. Direktīvās paredzētie pasākumi ir bijuši pietiekami vispusīgi un vispārīgi, lai elastīgi pārvaldītu tos riskus, kam pakļauti attiecīgie uzņēmumi. Turklāt jānorāda uz priekšrocību, ka ar ES mēroga minimālajām prasībām ir novērsta uzņēmumu savstarpējā konkurence saistībā ar darba drošības un veselības aizsardzības standartiem, jo visiem uzņēmumiem tie bija jāpiemēro.

Būtiski ir tas, ka direktīvas nodrošināja pāreju uz vispārēju arodveselības un darba drošības politiku uzņēmumos. Noteikumi par darba drošības un veselības aizsardzības pasākumu koordinēšanu darba vietās, kur vienlaikus strādā darba ņēmēji no vairākiem uzņēmumiem, tika atzīti par būtisku, pozitīvu jaunināju mu, kas ieviests ar šīm direktīvām.

Ar Direktīvu 92/104/EEK (par ieguves rūpniecības nozares) panākts, ka darba drošības un veselības aizsardzības nosacījumi, šķiet, ir īpaši uzlabojušies MVU, kuri darbojas mazajos karjeros, un šķiet, ka pirms direktīvas pieņemšanas šā veida uzņēmumi īpaši nenodarbojās ar šo jautājumu.

6.2. Galvenās problēmas īstenošanā

Kā minēts iepriekš, ar direktīvām atļautais elastīgums kopumā tika vērtēts atzinīgi, kaut gan tas varēti nozīmēt, ka uzņēmumi atzīst grūtības, nosakot precīzus standartus, kas nepieciešami darba ņēmēju darba drošības un veselības aizsardzībai, un piemērot direktīvu noteikumus praksē. Turklāt ziņojumā norādīts, ka dalībvalstīm ar Direktīvu 92/91/EEK piešķirtā rīcības brīvība varētu būt iemesls tās atšķirīgai īstenošanai dalībvalstīs, kas, savukārt, varētu radīt situāciju, kurā daži nosacījumi vienā dalībvalstī tiktu pieņemti, bet citā – netiktu.

Darba devēji norāda, ka dažos gadījumos DVAD divkāršo nepieciešamo dokumentu skaitu, piemēram, ieguves atļaujas. Šī problēma var būt saistīta ar direktīvu īstenošanu dalībvalstīs, un to varētu atrisināt, apvienojot vairākus dokumentus, kas nepieciešami dažādu darbību veikšanai ieguves rūpniecības nozarē, ar nosacījumu, ka tie pilnībā atbilst DVAD prasībām.

IZCĒLUMS. Lai samazinātu birokrātiju, dalībvalstis varētu apsvērt iespēju apvienot DVAD un citus dokumentus, kas vajadzīgi dažādu darbību veikšanai ieguves rūpniecības nozarēs, lai novērstu to, ka uzņēmumiem jāsagatavo vairāki atsevišķi līdzīgi dokumenti.

---

[9] Komisijas 1995. gada 12. jūlija Lēmums, ar ko izveido Vecāko darba inspektoru komiteju (OV L 188, 9.8.1995, 11. lpp).

MVU acīmredzot uzskata, ka direktīvu noteikumu īstenošana ir vienīgi apgrūtinājums. Šajos uzņēmumos uzmanību, šķiet, pievērš apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem un preventīvo pasākumu izmaksām, bet neņem vērā iespējami augstākas, slēptas turpmākas izmaksas, piemēram, produkcijas zaudējuma izmaksas, materiālu un nepieciešamās reorganizācijas izmaksas, ko rada nelaimes gadījumi darbā un arodslimības.

Valstu ziņojumi un uz vietas veiktā novērtēšana liecina par tendenci, ka dažās dalībvalstīs darba devēji neziņo par visiem nelaimes gadījumiem darbā, par kuriem būtu jāziņo. Šāda izvairīšanas ir tādēļ, lai neciestu uzņēmuma tēls vai lai izvairītos no līgumsodiem. Tas nozīmē, ka iestādēm nebūs precīza priekšstata par situāciju attiecīgajā nozarē, un līdz ar to tās nevarēs uzlabot darbinieku aizsardzību. Neziņošana par nelaimes gadījumiem ir problēma, kas jārisina saistībā ar darba uzlabošanu īstenošanas iestādēs.

Valstu ziņojumi parāda arī to, ka izmaksu dēļ darba devēji, iespējams, nemodernizē aprīkojumu, un novērtējumā uz vietas konstatēts, ka daži darba devēji vides problēmām piešķir augstāku prioritāti nekā darbinieku drošībai un veselībai.

Īstenošanas iestādes nereti MVU un lielākiem uzņēmumiem piemēro vienu un to pašu pieeju, neievērojot to, ka mazākiem uzņēmumiem ir ierobežoti resursi un īpaša situācija. Ja notiek nelaimes gadījums darbā, iespējamais kaitējums liela uzņēmuma publiskajam tēlam rada nelabvēlīgāku ietekmi nekā sods. Saskaņā ar dažu darba devēju sniegto informāciju īstenošanas iestādes pārāk daudz koncentrējas uz aprīkojuma drošību, bet nepietiekami uz darbinieku apmācību (organizatoriskie aspekti, apmācība un drošības kultūras veicināšana).

Atsevišķos DVAD sagatavošanas un izmantošanas posmos notiek konsultēšanās ar darbiniekiem, tomēr dažādā apjomā un ne sistemātiski. Lai arī direktīvās ir ietverta prasība par konsultēšanos ar darbiniekiem, tā reti tiek pilnībā ievērota.

7. TIESĪBU AKTU EFEKTIVITĀTES NOVĒRTĒŠANA

Ir grūti pierādīt objektīvas saiknes esamību starp direktīvu īstenošanu ieguves rūpniecības nozarēs un uzlabojumiem nelaimes gadījumu darbā un arodslimību ziņā. Jebkuru mēģinājumu sarežģī fakts, ka nelaimes gadījumi un arodslimības notiek daudzu tādu faktoru ietekmē, kuri nav ietverti direktīvu noteikumos.

Fakts ir arī tas, ka arodslimības bieži tiek diagnosticētas ilgi pēc riska faktora iedarbības uz darbinieku, un direktīvās ir daži jauni noteikumi, bet citi noteikumi ir ietverti spēkā esošajos valstu tiesību aktu noteikumos. Līdz ar to direktīvu ietekme nav vienkārši nosakāma.

Kā minēts iepriekš, neskatoties uz paveikto, ieguves rūpniecības nozares joprojām ir augsta riska nozares.

a) Ietekme uz nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām

Ieguves rūpniecības nozares ir saistītas ar galvenajiem riskiem attiecībā uz nelaimes gadījumiem darbā. Nelaimes gadījumu darbā rādītājs[10] šajā nozarē ir ievērojami augstāks nekā vidējais rādītājs citās nozarēs: attiecībā uz nelaimes gadījumiem darbā, kas saistīti ar

[10] Nelaimes gadījumu darbā skaits atbilstīgi Eiropas statistikas par nelaimes gadījumiem darbā (*ESAW*) metodoloģijai ir nelaimes gadījumu darbā skaits uz 100 000 nodarbināto.

vairāk nekā trīs dienu prombūtni, šis rādītājs ir vairāk nekā divkāršojies (5 500 salīdzinājumā ar 2 500), un tas ir gandrīz piecas reizes lielāks (14 salīdzinājumā ar 3) letālu nelaimes gadījumu darbā skaita ziņā[11]. Interesanti, ka saskaņā ar 1986. gada datiem[12] letālu nelaimes gadījumu darbā skaits 1986. gadā bija ievērojami augstāks (100 gadījumi salīdzinājumā ar 14 gadījumiem 2005. gadā), līdz ar to nelaimes gadījumu darbā skaits laika posmā no 1986. gada līdz 2005. gadam, kad tika pieņemtas direktīvas, ir ievērojami samazinājies.

Statistika[13] rāda, ka biežākais cēlonis nelaimes gadījumiem darbā, tostarp cēlonis letālajiem nelaimes gadījumiem, ir kādas materiālas struktūras krišana vai sabrukšana (piemēram, pazemes tuneļa sabrukšana), kas ir 25 % no kopējā negadījumu skaita, bet tādi notikumi kā ugunsgrēki un eksplozijas veido — iespējams, negaidīti — mazāku procentu (t.i., zem 5 %). Bet šie skaitļi attiecas uz *pašu pēdējo notikumu, kurš ir novirze no normas un tieši izraisa nelaimes gadījumu* — pēdējo atgadījumu, savukārt, varēja izraisīt citi notikumi, piemēram, ugunsgrēks vai eksplozija raktuvē, kas izraisīja tuneļa sabrukšanu. Šajā gadījumā tikai tuneļa sabrukšana tiks dokumentēta kā pēdējais notikums, bet tikpat labi sākotnējais cēlonis varēja būt ugunsgrēks vai eksplozija.

IZCĒLUMS: Attiecībā uz nelaimes gadījumiem darbā un to cēloņiem Pastāvīgajai darba grupai kalnrūpniecības un citu ieguves rūpniecības nozaru jautājumos būtu cieši jāsadarbojas ar Sociālo nozaru dialogu komiteju ieguves rūpniecības nozaru jautājumos ES līmenī.

No visām nozarēm ieguves rūpniecībā bija visaugstākais arodslimību skaits salīdzinājumā ar citām augsta riska nozarēm: šī attiecība bija 1 949 gadījumi salīdzinājumā ar 134 gadījumiem būvniecības nozarē, 41 lauksaimniecības un 29 transporta nozarē. Turklāt nozares rādītājs attiecībā uz elpošanas ceļu slimībām ir augstākais starp visām nozarēm[14].

Kopš ir pieņemtas direktīvas, uzņēmumi ir labāk informēti par veselības aizsardzības un darba drošības aspektiem, tie ir labāk organizēti šajā jomā un ir augstāka mehanizācijas pakāpe, un tam visam vajadzētu samazināt nelaimes gadījumus darbā un arodslimības. Nelaimes gadījumu darbā un arodslimību līmenis joprojām ir augsts, un tos bieži izraisa dažādi faktori:

– salīdzinājumā ar lielajiem uzņēmumiem, MVU, kas veido lielāko uzņēmumu daļu šajā nozarē, ir lielāks nelaimes gadījumu darbā skaits;

– darba devējiem mazākos uzņēmumos bieži vien ir mazāk zināšanu par veselības aizsardzību un drošību darbā;

– darba ritms ir kļuvis ātrāks;

– darba devēji dažkārt vairāk koncentrējas uz produktivitāti vai vidi nekā darbinieku aizsardzību;

---

11 Avots: Nodarbinātības un sociālo lietu ģenerāldirektorāts un *Eurostat* "Cēloņi un apstākļi nelaimes gadījumiem darbā ES", 1.11 attēls, 25. lpp; *Eurostat* ESAW un darbaspēka apsekojums *(LFS*) 2005. gada dati.

12 Avots: *P.A. Walker, „Kalnrūpniecība un karjeri Eiropas Ekonomikas Kopienā, drošības un veselības aspekti", Drošība un veselība kalnrūpniecības un karjeru rūpniecībā: 1986. gada 10.–12. oktobrī Luksemburgā notikušā simpozija ziņojums,* 1988, 7–8. lpp.

13 Avots: *Eurostat ESAW* III. fāze, 2005. gada dati.

14 Avots: *Eurostat* EODS, 2005.

– dažās dalībvalstīs pieaug jaunu un/vai imigrantu darbinieku skaits, un imigrantiem bieži ir valodas problēmas.

b) Ietekme uz produktivitāti, nodarbinātību un konkurētspēju

Lielākā daļa dalībvalstu nav sniegušas informāciju par direktīvu ietekmi uz produktivitāti, nodarbinātību un konkurētspēju. Dažas dalībvalstis uzskata[15], ka direktīvu pasākumi ir veicinājuši produktivitāti un konkurētspēju.

Valstu ziņojumos norādīts, ka direktīvu īstenošana veicina uzlabojumus darba vidē, kas padara darbu daudz patīkamāku darbiniekiem un paaugstina produktivitāti. Mazāks nelaimes gadījumu darbā skaits samazina darba kavējumus, kuri papildus cilvēkiem nodarītajam kaitējumam rada ievērojamu zaudējumu ekonomikai.

8. IEROSINĀJUMI UZLABOJUMIEM

Tā kā direktīvas ir formulētas vispārīgi, tika ierosināts izstrādāt praktiskas vadlīnijas, labu praksi un citu informāciju un izplatīt to, lai izskaidrotu direktīvās noteiktos pienākumus.

Attiecībā uz DVAD novērtējumā norādīta vajadzība izstrādāt veidnes īpašām nozarēm, galvenokārt tādām mazām nozarēm kā dabīgā akmens rūpniecība. Tas palīdzēs uzlabot drošības un veselības apstākļus, jo uzņēmumiem būs vieglāk sagatavot DVAD, un tas palīdzēs atrast tiem veidus, kā novērtēt un ieviest vajadzīgos uzlabojumus.

Attiecībā uz ieviešanu speciālisti pārbaudes iestādēs varētu atvieglot saziņu ar attiecīgajiem uzņēmumiem: ierosinājumi varētu būt pārliecinošāki, un uzņēmumi varētu vairāk tiekties tos īstenot. Tas varētu būt svarīgi arī tām nozarēm, kas saskaras ar sarežģītām darbības problēmām. Turklāt inspekcijās nereti nepietiek darbinieku, līdz ar to, piemēram, nav iespējams veikt visu uzņēmumu ikgadēju pārbaudi. Uzņēmumu pārstāvji norāda, ka inspekcijas bieži koncentrējas uz nepilnību atklāšanu, bet nesniedz priekšlikumus, kā uzlabot situāciju, pat tad, ja ir vajadzība pēc praktiskiem priekšlikumiem, ņemot vērā direktīvu vispārīgo formulējumu. Tomēr izskatās, ka inspekcijas strādā pie jaunām Direktīvas 92/91/EEK ieviešanas metodēm, ietverot revīzijas par īpašām tēmām, piemēram, darba laiku un glābšanas operācijām.

Problēmas ar darba vietu pārvietošanu pāri robežām ir saistītas ar atšķirībām direktīvu īstenošanā dažādās dalībvalstīs. Attiecībā uz šo Komisija plāno uzraudzīt transponējošo tiesību aktu atbilstību un, ja nepieciešams, uzsākt pārkāpumu procedūras, lai labotu valsts tiesību aktu neatbilstību ES direktīvām. Tomēr direktīvas paredz prasību minimumu, un dalībvalstis var pieņemt vai uzturēt stingrākus pasākumus[16].

Ir bijuši arī priekšlikumi attiecībā uz turpmāku šīs nozares harmonizāciju visā ES, kas veicinātu vienādu iespēju ieviešanu un atvieglotu cilvēku un iekārtu pārvietošanos pāri robežām. Cits priekšlikums ir samazināt administratīvo slogu uzņēmumiem saistībā ar veidu, kādā direktīvas tiek īstenotas vai ieviestas dalībvalstīs. Saskaņā ar Komisijas prezentēto

---

15 Grieķija un Portugāle.

16 Pamatdirektīvas 89/391/EEK 1. panta 3. punkts. Skatīt arī Kopienu Tiesas lēmumu Lietā C-84/94 *Apvienotā Karaliste pret Padom*i [1996] ECR I-5755, 17. punktu.

rīcības programmu administratīvā sloga samazināšanai uzņēmumiem[17] dalībvalstīm tiek prasīts samazināt šādu slogu un noteikt ambiciozus mērķus šīs samazināšanas īstenošanai.

Attiecībā uz iespējamiem grozījumiem Direktīvā 92/104/EEC (par kalnrūpniecību) ir sniegti šādi priekšlikumi:

– nošķirt ogļrūpniecību un citas derīgo izrakteņu ieguves un kalnrūpniecības nozares, ņemot vērā specifiskās problēmas šajās divās nozarēs; cits ierosinājums bija sniegt praktiskus padomus par katru kalnrūpniecības darbības veidu, bet negrozīt direktīvu;

– iekļaut daudz sīkākus noteikumus par iekārtu operatoru aizsardzību pret nesprāgušu sprāgstvielu riskiem un slēpto sprāgstvielu aizvākšanu no klints pāļiem, droša patvēruma vai drošības kameru pagaidu ierīkošanu tuneļos, kur notiek sagatavošanas vai izstrādes darbi, kamēr tiek ierīkoti pastāvīgi avārijas ceļi, un ugunsdzēšamo aparātu un pašglābēju uzstādīšanu transportlīdzekļos.

Tā kā šie praktiskie ierosinājumi ir tehniski pēc savas būtības, tie tiks apspriesti Pastāvīgajā darba grupā kalnrūpniecības un citu ieguves rūpniecības nozaru jautājumos, lai novērtētu vajadzību tehniski pielāgot Direktīvu (Direktīvas 92/104/EEK 11. pants).

9. SECINĀJUMI

Lai arī direktīvu īstenošana attiecīgajās 15 dalībvalstīs ir uzskatāma par samērā pietiekamu un nelaimes gadījumu skaits ieguves rūpniecības nozarēs ir pazeminājies, nelaimes gadījumu un arodslimību skaits joprojām ir nepieņemami augsts, un darbinieki šajā nozarē joprojām ir pakļauti lielam riskam.

Lai uzlabotu šo situāciju, Komisijas stratēģijā 2007–2012. gadam ir ietverts pamudinājums dalībvalstīm pieņemt valsts stratēģiju, ar ko izveidotu kvantitatīvus mērķus nelaimes gadījumu darbā un arodslimību samazināšanai, koncentrējoties uz nozarēm un uzņēmumiem ar vissliktākajiem sniegumiem, piemēram, ieguves rūpniecības nozari, un visizplatītākajiem riskiem un visneaizsargātākajiem darbiniekiem.

Līdzīgi kā citās nozarēs, arī šajā nozarē ir skaidrs dalījums starp uzņēmumu veidiem: Lielākie uzņēmumi, īpaši urbšanas nozarē, darbojas samērā labi, kamēr MVU, īpaši dabīgā akmens ieguves nozarē, nav tik labi aprīkoti, lai īstenotu efektīvu veselības un drošības aizsardzības politiku.

Uzņēmumiem ir skaidri jāiekļauj veselības un drošības aizsardzība kā prioritārāks darba kārtības jautājums. Bez sociāliem/ ētiskiem apsvērumiem būtiski ir arī finanšu iemesli, tāpēc uzņēmumiem vajadzētu ieviest nelaimes gadījumu darbā un arodslimību profilakses politiku. Pareiza profilakses politika sniegs skaidrus finansiālus labumus: Uzņēmumiem jāapzinās, ka ir jāņem vērā ne tikai apdrošināšanas prēmiju un profilakses pasākumu izmaksas, bet arī nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību netiešās izmaksas (izmaksas, kas saistās ar darbinieka aizstāšanu, produkcijas zudumu un kaitējumu, ko rada negatīvs publiskais tēls), kas ir daudz augstākas. Skatoties pragmatiski, ieguldījumi profilakses pasākumos izskatās salīdzinoši nelieli, un uzņēmumi varētu tos veikt daudz labprātāk. Dalībvalstīm jābūt daudz aktīvākām, paaugstinot uzņēmumu izpratni par šiem apsvērumiem.

---

[17] COM(2007) 23.

Informācija par veselības un drošības aizsardzību jāizplata daudz vienmērīgāk starp dažāda veida un lieluma uzņēmumiem. Tas varētu būt dalībvalstu pienākums, kuras varētu to uzņemties, izstrādājot pamatnostādnes un palīdzot un apmācot mazos uzņēmumus, īpaši par to, kā efektīvi piemērot veselības un drošības aizsardzības politiku. Lai gūtu panākumus šajā jomā, Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevēja komiteja un tās Pastāvīgā darba grupa kalnrūpniecības un citu ieguves rūpniecības nozaru jautājumos[18] varētu risināt īpašo apmācības jautājumu. Kā norādīts Kopienas stratēģijā 2007–2012. gadam, Komisija padziļināti pievērsīsies īpašajām problēmām saistībā ar apakšlīgumiem. Pieredze ar apakšlīgumiem šajā nozarē varētu tikt izplatīta arī citās nozarēs. Saistībā ar šo būtu jāņem vērā cilvēku loma un viņu iespējas vidē, kurā aizvien vairāk dominē modernās tehnoloģijas.

Komisija uzskata, ka šis ziņojums, kura pamatā ir informācija no 15 ES dalībvalstīm, ietver arī noderīgus ierosinājumus tām 12 dalībvalstīm, kas pa to laiku ir pievienojušās ES. Nesenie nelaimes gadījumi kalnrūpniecībā ir pierādījums tam, ka ir nepieciešami turpmāki situācijas uzlabojumi šajā nozarē.

No šī novērtējuma var izdarīt secinājumu, ka nozīmīga ir darbinieku pārstāvju loma un ka ir nepieciešams dalīties ar labu praksi. Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra Bilbao varētu palīdzēt izplatīt specifisku, mērķorientētu informāciju tajās dalībvalstīs, kuras nesen pievienojušās ES.

Tikmēr daudzas dalībvalstis uzsver, ka šobrīd nav nepieciešams grozīt direktīvas, iespējams, direktīvu vispārīgās redakcijas dēļ, kas ļauj tās piemērot ļoti dažādām situācijām. Ņemot vērā šajā ziņojumā ietverto informāciju, Komisija piekrīt tam, ka šobrīd direktīvas nav jāgroza.

Komisija aicina Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju un tās Pastāvīgo darba grupu kalnrūpniecības un citu ieguves rūpniecības nozaru jautājumos izdarīt savus secinājumus no šī novērtējuma.

[18] Padomes 2003. gada 22. jūlija lēmuma 6. panta 4. punkts, ar ko izveido Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju, OV C 218, 13.9.2003, 1. lpp.